

SLOVENSKI NAROD.

Inhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ograke dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuge dežele toliko več, kolikor znača poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljanje naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petih vrst po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vratajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Spravljanje.

Navajeni smo že, da se v gotovih presledkih uprizore češko-nemške spravne konference, in navajeni smo tudi, da to spravljanje nima nikdar nič uspeha, ali kar se sedaj pripravlja, je že močno podobno — komediji, kajti resnica je, da so vlada, Nemci in Čehi vnaprej prepričani, da ostane to novo spravljanje brez uspeha.

Vlada je dne 30. oktobra l. l. na usta ministrskega predsednika Körberja brez ovinkov povedala, da pride češko-nemška sprava na vrsto šele potem, ko bodo rešeni proračun, carinski tarif in trgovinske pogodbe, prej pa da o kakem spravljanju ničesar neče vedeti in neče v ta namen ničesar storiti.

Vlada tudi res ni ničesar storila v svrhu novega spravnega poskusa, tudi sedaj pripravlajoče se spravne konference se ne vrše na vladno inicijativo, nego na inicijativo prizadetih strank. Nemške stranke so se, spoznavši, da proti volji češke delegacije državni zbor ne pride naprej, dne 19. novembra v posebni izjavi izrekle proti stališču vlade in za to, da naj se še pred razpravo o nagodbji poskusi doseči spravo mej Čehi in Nemci, čemur so Čehi pritrtili.

Vlada se je proti svoji volji pod silo dejstev temu udalila, da sama nima upanja na uspeh novega spravljanja, in da uspeha tudi ne želi, je čisto očitno. To kaže vse vladno postopanje v zadevi spravnih konferenc, zlasti pa kažejo to ponavljajoča se naznanila, da se zgodi državni prevrat. Ako bi se doseglo sporazumljene meje Čehi in Nemci, bi to provzročilo, da bi moralno Körberjevo ministrstvo odstopiti, in da bi mu sledilo češko-nemško parlamentarično ministrstvo, česar pa gotovi krogi nikakor ne žele, zlasti ne z ozirom za gotove namene, katere imajo in zaradi katerih se hočejo parlamenta odkrižati.

Pa tudi prizadete stranke se hočejo spravnih konferenc udeležiti, samo da bi se jim ne mogla pripisovati krivda, da se spravni poskus ni posrečil, sicer pa so dočela prepričani, da krožeca gorovja še

miši ne bodo rodila. Kako naj se tudi dosegje sprava, če nobena stranka neče odnehati od zahtev, ki so za drugo stranko nesprejemljive. Čehi nečejo ničesar slišati o nemškem državnem jeziku, o razdelitvi Češke po narodnosti, o narodnostnih kurijah v deželnem zboru itd., mej tem ko zahtevajo Čehi ravnopravnost tudi v nemšnih okrajih na Češkem, češki notranji uradni jezik, češko vseučilišče v Brnu itd. Taka nasprotja se pač ne dajo poravnati, najmanj pa na tak način, kakor to dela sedanja vlada.

Z vso zanesljivostjo se lahko že danes reče, da se novo spravljanje ne posreči, in da je uvedenje absolutizma neizogibno, ako je ohranitev parlamenta odvisna od sprave mej Čehi in Nemci.

Pravda s farovžem.

Župni upravitelj v Čatežu pri Trebnjem, Niko Stazinski, se je pri volitvah, kakor navadno drugi kranjski duhovniki, vsled prehudega rotenja kmetijskih volilcev sprl z nasprotniki škofove politike in sledile so pravde zaradi žaljenja časti. V teh pravdah se je tudi govorilo o tem, kaj Stazinski na leci govoril, in povedalo se je, da je, razlagaje škofov znani, v obliki pastirskega lista izšli hujskajoči volilni manifest, očital »framazonom« grdobije ter dejal, da je bil cesar Jožef II. framazon, da je kloštre podiral in menihe preganjal. To lahko priča tudi Janez Bregar.

Priča Andrigal: Župnik nas je rotil, da naj volimo krščanske poslance, da je vlada že tako brezverska tam na Dunaju. Stazinski je oporekal, da je kaj o cesarju Jožefu II. govoril, ali o vladi, ker on ve, da so vse vlade od Boga in se morajo spoštovati. Autoriteta mora biti. Rekel je Stazinski tudi, da je razlagal škofov pastirskega list, ker je bil isti nerazumljiv, da ne bi bilo zmotnjave.

Proti obožbi se je Stazinski po dru. Šusteršiču pritožil. Ta pritožba je bila zavrnjena. Obravnava je podala, da so glavni priči svoje prejšnje, pred sodiščem kot priče oddane izjave sprevrgli in prekliali.

Korelc je pri glavni obravnavi govoril tako: Res je, da sem pri zaslišanju v Trebnjem pričal, da je oboženi Stazinski med drugim rekel: cesar Jožef II. je bil framazon. Jaz te besede danes ne morem vzdržati, ker iz ust oboženca teh besedij nisem slišal. Pač pa je isti govoril o cesarju Jožefu II. in tudi o tem, da je kloštre podiral in menihe preganjal, nisem pa slišal, da bi bil rekel, da je cesar Jožef II. bil framazon. Že po zaslišanju v

pregreška po § 303. k. z., da se je namreč Stazinski mej službo božjo nespodobno obnašal.

Priči, na katerih izpovedbe je državno pravdnštvo temeljilo obožnico, so v preiskavi izpovedale tako:

Priča Ostank: Neko nedeljo, zdi se mi, da je bilo tisto nedeljo, ko se je bral škofov pastirskega list, v katerem je bilá govorica tudi o cesarju Jožefu II., sem jaz slišal, da je župnik Stazinski rekel na leci, da je bil cesar Jožef II. framazon. Da bí bil tudi rekel, da se je pustil od framazonov vladati, na to se ne spominjam.

Priča Korelc: Bilo je takrat, ko se je bral neki pastirskega list, katerega nam je potem Stazinski razlagal ter govorč o prostožidarjih, frajmaurerjih ter framazonih mej drugim tudi rekel: cesar Jožef II. je bil framazon, on je kloštre podiral in menihe preganjal. To lahko priča tudi Janez Bregar.

Priča Andrigal: Župnik nas je rotil, da naj volimo krščanske poslance, da je vlada že tako brezverska tam na Dunaju. Stazinski je oporekal, da je kaj o cesarju Jožefu II. govoril, ali o vladi, ker on ve, da so vse vlade od Boga in se morajo spoštovati. Autoriteta mora biti. Rekel je Stazinski tudi, da je razlagal škofov pastirskega list, ker je bil isti nerazumljiv, da ne bi bilo zmotnjave.

Proti obožbi se je Stazinski po dru. Šusteršiču pritožil. Ta pritožba je bila zavrnjena. Obravnava je podala, da so glavni priči svoje prejšnje, pred sodiščem kot priče oddane izjave sprevrgli in prekliali.

Korelc je pri glavni obravnavi govoril tako: Res je, da sem pri zaslišanju v Trebnjem pričal, da je oboženi Stazinski med drugim rekel: cesar Jožef II. je bil framazon. Jaz te besede danes ne morem vzdržati, ker iz ust oboženca teh besedij nisem slišal. Pač pa je isti govoril o cesarju Jožefu II. in tudi o tem, da je kloštre podiral in menihe preganjal, nisem pa slišal, da bi bil rekel, da je cesar Jožef II. bil framazon. Že po zaslišanju v

Trebnjem sem premišljeval o svoji sve dočbi in prišel do tega, da nisem prav govoril, ker mislil sem pri zaslišanju, da je vse jedno cesar ali pa vlada, ker Stazinski govoril je le na prižnici, da so bili ministri cesarja Jožefa II. framazoni.

Priča Ostank: Jaz sem slišal in tako razumel, kakor sem izpovedal v preiskavi, pod prisego pa ne morem trditi, da je oboženec tako rekel, zastopil sem tako, da je cesar Jožef II. bil framazon.

Dr. Šusteršič je privlekel kakih deset razbremenilnih prič. Največ žensk. Te so seveda rekla, da niso slišale žalilne besede. Nekatere so, preden se jih je kaj vprašalo, loputnile ven: »o, gospod niso nič o cesarju Jožefu govorili.«

Vprašane, kaj je župnik govoril, niso vedele ničesar povedati. Stara ženica je dejala: »Kej bom vedela, ko sem že stara, saj vedo, da sem stara.« A krčevito se je vila in dejala, »da »gospod« o nobenem cesarju niso govorili.« Tudi čateški mežnar je bil kot razbremenilna priča poklican. Ta pravil, da je vse poslušal, da pa župnik nič ni o cesarju Jožefu II. govoril. Predsednik ga opozori na to, da oboženec sam tega ne taji. Mežnar: »Mogoče je že, ali čez cesarja niso nič rekli.« Neka ženska je rekla: »Župnik so rekli, da so ministri mazaroni. Neki kmetič je dejal: »Prav gotovo vem, da župnik niso o cesarju Jožefu II. nič govorili, ker se sam z zgodovino pečam.« Dr. Šusteršič je vprašal oboženca: »Vi ste rekli, da so bili svetovalci cesarja Jožefa II. framazoni?« Oboženec potrdi. Priča Andrigal pravi tudi, da si je isti čas mislil, ko je škof tako v pastirskega listu in ž njim drugi duhovniki razsajali, da bo še do tega prišlo, da se bodo morali pastirske listi prej vladam v cenzuro predložili. (Mož ne ve, da je dotična postava še živa, a da je pokrita po drugih aktih.) Sodišče je Stazinskega oprostilo obožnike. Dr. Šusteršič je v »Slovencu« glasno razbobil to pravdo ter povedal, da je dr. Šusteršič sam zagovarjal. Pisal je tudi, da je Stazinski uzoren duhovnik, tisti Sta-

LISTEK.

Ludovik van Beethoven.

(Po M. Hubadovih ustnih podatkih in nekaterih tiskanih životopisih sestavil A. Štrito f.).

(Dalje.)

Ker ga je bil brat cesarja Jožefa II., že imenovan knez izbornik in nadškof v Koloniji, priporočil na Dunaju, in ker je bil med tem sam zaslovel kot umetnik, zlasti kot improvizator na klavirju, dobil je kmalu pristop v visoke aristokratske kroge. Dobrodošel je bil zlasti pri knezu in kneginji Lichnowski, kjer je nekaj časa tudi stanoval. A knežja rodbina je morala marsikaj pretrpeti od naglojeznega, nepotrpežljivega in trmastega Beethovna, vendar ga je iskreno ljubila. Dalje je občeval v rodbinah kneza Lobkowitz in barona van Swietna. V poslednji rodbini je Beethoven spoznal staro glasbo, posebno Händlova dela, oratorije in drugo. Nadvojvoda Rudolf, poznejši kardinal in nadškof olomuški, za česar intronizacijo je zložil »Missa solemnis«, je bil njegov učenec in prijatelj. Večkrat se je produciral pri večernih zabavah visokih teh krovov. O njegovi klavirski igri pri teh prilikah se pripoveduje, da je igral zelo

mirno in z veliko tehniko. Zlasti v prednašanju »adagio« je bil mojster; ali ni ga igral po strogem metronomnem taktu, ampak si je dovoljeval i tu i povsod drugod mnogo prostosti, kakor je bil hipno navdahnjen. Zanimivo je, da so poznejši založniki njegovih del zahtevali, naj povsod pripše metronomske številke, da se bo vedelo, kako treba izvajati dela. Beethoven je to res storil; ko so pa po teh številkah izvajali njegova dela, ni bil s »tempi« zadovoljen in napisal je zopet drugačne številke. — Občeval je torej Beethoven mnogo v aristokratskih krogih, primeroma malo pa z glasbenimi umetniki. S Haydnom se kar nista mogla. Ponošni in po nezavvisnosti hrepeneči Beethoven je Haydn nazival »velikega mogulja«. V dnevniku, kjer je natanko zapisoval vse prejemke in izdatke, stoji med izdatki malicijozno: »8 gute Groschen für Haydn.«

Svoje prvo delo (opus 1.) je Beethoven v tisku izdal leta 1795, ko je bil v 25. letu, namreč »3 trio«, posvečeno knezu Lichnowskemu. Torej je sam zavrgel vse svoja mladostna dela kot nezrela! Zanimivo je, da mu je Haydn odsvetoval izdati tudi te »trie«. Vendar pa je Beethoven svoj opus 2. (tri klavirske sonate) posvetil Haydnu. Iste leta (1795) je prvič javno nastopal s prednašanjem svojega

prvega klavirskega koncerta. Tako je zaslovel v širih krogih kot skladatelj in virtuz. Slava pa se mu je še povišala, ko je leta 1796. koncertiral v Pragi, Draždanh in Berolinu. Leto 1800. je že izdal opus št. 18!

Mnogo so ljudje govorili o ljubezni in nagnjenosti Beethovnovi do visoko aristokratskih dam in zasledovali so v njegovih skladbah spomine na te razmere. Ali prav malo je bilo res, kar se je govorilo. V resnici je čutil ljubezen samo do grofice Brunswick. Vendar je ostal neoženjen vse življenje.

Ali kmalu zadene Beethovna prekritka usoda, ki je odločila vse njegovo poznejše delovanje. Od leta 1800., ko je bil torej v 30. letu, je čedalje slabejše slišal, dokler ni popolnoma oglušil. L. 1812. je bil že tako gluhi, da se ni moglo več ž njim govoriti. V stanovanju so ležale pole papirja, na katere so obiskovalci zapisovali svoje želje. Ta trpka usoda je odločila, da je Beethoven čedalje bolj opuščal izvajajočo delavnost in se posvetil čedalje izključnejše produktivni.

Leta 1809. je bil pozvan od kralja Jerôma za kapelnika v Kassel, a visoko dunajsko plemstvo ga je z osigurano letno rento 4000 gld. Dunaju ohranilo. Za časa dunajskega kongresa (l. 1814.) je s proiz-

vajanjem raznih svojih del (zlasti 5. in 7. simfonije, simfonične slike »Die Schlacht bei Vistoria« in opere »Fidelio«) dosegel vrhunc svoje slave.

Od tega časa pa je bilo njegovo življenje čedalje bolj osamljeno. K popolni gluhosti se je pridružila še trebušna bolezen, ki je provzročala hudo hipohondrično čmernost. Vrhnu vsega mu je pa še bratov sin, česar vzgojo je bil po očetovi smrti (l. 1815.) prevzel, prizadel mnogo skrb. Vendar ni miroval v stvarjanju vedno novih in vedno duhovitejših skladb. V letih 1818.–1823. je ustvaril največje zborovo delo »Missa solemnis«, l. 1824 pa dokončal 9. simfonijo, ki je najvažnejše orkestralno delo njegovo.

Umrl je po dolgih in hudih bolečinah za vodenico 27. marca 1827. leta v 57. letu svoje starosti. Dunajčanje, ki so ga bili ob Rossinijevih operah v zadnjih letih njegovega življenja skoro pozabili, spomnili so se svojega mladoletnega ljubljencev in mu napravili velikanski pogreb. Spomenike so mu postavili v rojstvenem kraju Bonu, na Dunaju, v Heiligenstadt pri Dunaju in v Inomostu. Da Beethovna za časa življenja ne bi bili priznavali, kakor se čuje semtretja, to ni res. Slavili so ga marveč in smatrali še živega kot prvega skladatelja.

(Konec prih.)

zinski, katerega so v predvečer pred obravnavo usmiljeni ljudje pripeljali popolno pisanega v hotel. Dr. Šusteršič se je v »Slovencu« spodtikoval na drž. pravdnika namestnikom gosp. Kesslerjem. Gosp. Kessler je svojo dolžnost storil in kakor tedaj, če toži ubozega kmetiča, ki se je n. pr. pri branju kakega političnega pastirskega lista nejevoljno o cerkvi izrazil, kakor one dni enkrat, tako je svojo dolžnost storil tudi tu napram duhovniku. To je menda prav. Ni je postave, da bi drž. pravdništvo prej moralno škofa vprašati, predno duhovnika toži. Ali ve morda dr. Šusteršič za tako, še veljavno postavo? Prej, pred več sto leti, je bilo pač tako. Dr. Šusteršiču ni prav, da g. Kessler tudi nič pardona ne pozna napram duhovenskemu talarju. Grozi mu v »Slovencu«, da mu bo že posvetil na drugem kraju, t. j. da ga bo denunciralo. Seveda, g. Kessler je iz take tvarine, da se kake ali celo Šusteršičeve grožnje boji! Pa ta honestnost advokata napram nasprotniku, ki mu je vzliz pričam »tega dobrega ljudstva« stališče hudo podkuril! Odkar so dr. Šusteršiča v drž. zboru z loparji po glavi tolkli, je prav čuden postal. Ta ubogi stepenec celo na to pozablja, da, če bi še za kulisami se dalo kje kaj opraviti v naši justici, — in dr. Šusteršič je prepričan o tem, da se še da, drugače vendar vzliz stepeni glavi ne bi mogel tako neumno groziti, — da nima kot poslanec tam, kjer misli denuncirati, nobene veljave. Tožil je že sodnike, enkrat celo telegrafično, hotel je generalno prokuraturo pred se na kolena dobiti; — a vse je bilo zastonj. In zdaj ima še pečat na čelu, ki mu ga je užgala one dni naša vsečiliščna mladina: stran z vašimi rokami! — Kakor, če bi se z razbeljenim železom to izvršilo. Kar zavrelo je. Tak človek — pa hoče groziti! To je »grössenwahne v najvišji potenci. Pa to mimo grede! Pisali smo ta dopis, da občinstvo izve, kako so priče Stazinskomu pomagale iz zagate.

Kapeljan Mlejnik je bil zaradi sličnega hudodelstva obsojen, piše »Slovenec« in potem oproščen. Mi dostavljamo, da je bil Mlejnik potem oproščen zaradi tega, ker se je po odsodbi povedalo in dokazalo, da je Mlejnik duševno bolan. Zaradi tega je bil oproščen. In ta duševna bolezen je resnica. Stazinski je bil oproščen, ker so glavne priče svoje izpovedbe v preiskavi preklicale in tako sodišče ni imelo prave podlage za odsodbo. Kaj se je mej časom prve izpovedbe do nastopa pri glavnem obravnavi v glavah teh in drugih prič godilo, ve dr. Šusteršič v »Slovencu« tolmačiti s tem, da piše, da naše »dobro ljudstvo« še le tedaj pravo resnico izpove, če pod pristego govori. — Pred to lastnostjo našega »dobrega ljudstva« bodo morali res tudi najenergičnejši drž. pravdniki obstati in posebno tedaj, če bodo duhovnika hoteli tožiti. — Pravde s farovži bodo vedno težeje mej tem »dobrim« slov. ljudstvom. Kaj hočete! Priča se ve dobro spomniti na kako stvar, ko je prvič klicana k sodišču, ko se še ne ve zakaj; pozneje, čez par mescev pa pod pristego nima več spomina, ali vse drugačen spomin. —

Privočimo tudi duhovniku oproščenje. Ali ljudje pri »Slovencu« ne bobnajte o takih pravdah, makar to bobnanje dr. Šusteršič še tako nujno za svojo reklamo potrebuje!

Na tako bobnanje se mora odgovoriti in izpovedanja prič dobesedno navesti in vsa gloria in excelsis je pri zlodju. Sam dr. Šusteršič si bo zdaj moral reči: tu sem pa veliko neumnost napravil, da sem v »Slovencu« bobnal in opozarjal na priče »našega dobrega ljudstva«. In Stazinski, bivši menih-minorit bo rekel: Bog me obvaruj pred mojimi prijatelji, pred sovražniki se bom že sam. —

Tako lepo se je vse pri glavnem obravnavi odpletavalo in zdaj je ves zlodej v »Slov. Narodu«. — Brali ga bodo po vsej Temenici in stvar ne bo hotela zaspasti, ko ji želi srečno utekli bivši mnih miru groba, globokega groba, makar mniške smrti z zazidanjem.

V Ljubljani, 15. januvarja.

Wolf in Bachmann.

Danes se bode v Trutnovu odločila osoda Wolfova, ki sicer priznava vse, a

vendar trdi, da je ostala njegova čast pri tem povsem brez madeža. Wolf se je sedaj veliko trudil, da dobi dovoljno število volilcev, govoril je v Hohenelbe upravljivo, v srce segajoče, ter naravnost pridušil volilce, da ga zopet volijo s tem, da je izjavil, da se tu ne gre samo za njegovo (Wolfovo) čast, ampak tudi za njegovo življenje. Prav tako kakor se je nekdaj šlo Šusteršiču, v katerega imenu je dr. Janko Brejc v Kamniku povdralj tudi, da se ne gre le za čast, ampak za življenje. Potem pa je seve življenje premagalo čast in jo pogazilo! Wolf je svojo izvolitev naravnost sugeriral volilcem, kajti kdo je tako brez vesti, da bi hotel umoriti svojega bližnjega s tem, da voli drugačega?! Sicer pa je izjavilo že 1224 vsenemških volilnih zaupnih mož, da Wolf mora zopet v parlament. Liberalci zadnje dni energično agitirajo za Wolfovega protikandidata, prof. Bachmanna. Ponekod so bile demonstracije, tudi tepeži med Vsenemci in liberalci so se primerili. Posredovati je moralno orožništvo. Zanimivo je, da je bil te dni Schönerer pri — zakoncema Seidl! Med Vsenemci je vsekakor velik razkol. Gre se za Wolfa in Schönererja! Vsenemci se razdele na dva dela. Danes pa se odloči Wolfova usoda. No, skoraj gotovo je že, da bo Wolf izvoljen. V zadnji volitvi v drž. zbor je imel Wolf 800 glasov več kot liberalni protikandidat dr. Werunsky. A takrat so začeli liberalci pozno agitirati in so bili v agitaciji leni. Danes je pa položaj drugačen. Liberalci agitirajo strastno. Trutnov boj gotovo volil Wolfa, a njegovih 1000 volilcev ne bo odločevalo, kajti vseh volilcev je okoli 4000. Vsekakor zanima današnji izid Wolf Bachmannovega boja ves avstrijski politični svet.

Vojna v Južni Afriki.

Listi prinašajo sedaj obširne odlomke Chamberlainovega govora, iz katerega je posebno humoristična trditev, da je za vsako armado največji kompliment, ajo Jo Chamberlain primerja z angleško, kajti Anglia je ponosna na herojski pogum in neomajno humaniteto svoje armade. Ali poročila o angleških deserterjih, o neštevilnih kapitulacijah, o neumem postopanju kakor ovce tavajočih čet, bestialnosti do Burov in Burk kažejo, da so Angleži v svojih nazorih o pogumu in humaniteti v Evropi docela osamljeni. Za kompliment, biti primerjana z angleško armado, se danes ne meni nobena evropska vojska, nego tak kompliment kot žaljenje celo odklanja. Chamberlain se je bahal, da se je v tej vojni pokazal zmogoviti imperializem, da kolonije požrtvovalno podpirajo Anglico. Ali ogromna Anglia z vsemi kolonijami vred danes ne imponira prav nikomur več, saj vzliz svojim velikanskim, brezprimernim sredstvom že 3. leto zaman poskuša užugati mali narod kmetskih Burov. Chamberlain je hvalil sistem block hiš, poveličeval Kitchenerja in armado. Govoril je priznalno tudi o Milnerju ter dejal, ko se proglaši mir, bo uprava Južne Afrike že popolnoma v redu in v angleških rokah. Angleški listi napadajo, kakor smo že omenili, ostro Búlowa ter ga hčajo ponižati s tem, da trdijo, da je nemški cesar najnadarjenejši in najdalekovidenjši politik na Nemškem, Búlow pa nesrečen interpret. — Prihodnji angleški proračun izkazuje 156 milijonov funтов šterlingov izdatkov in 146 milijonov funтов šterlingov dohodkov, torej 10 milijonov funтов šterlingov (= 240 milijonov kron!) primanjkljaja! A to še ne bo zadočalo, ker bo treba še posebej kredita za vojno. Ker primanjkuje tudi že Angliji denarja, se poviša carina na izvoz premoga.

Občinski svet ljubljanski.

V Ljubljani, 15. januvarja.

Včerajšnji seji je predsedoval župan Hribar in se v svojem nagovoru najprvo spominjal iskreno o smerti umrlega gosp. poslanca Kušarja. Kake simpatije je pokojnik užival, je kazal pogreb. Svetovalci, ki poslušajo stoječi županove besede, odobravajo njegov predlog, naj se sožalje zabeleži v občinskem zapisniku. Istotako se spominja g. župan umrlega g. Nollija ter naglaša, da si je včeraj pokopani pokojnik kot snovatelj ideje »dramatičnega društva« pridobil neprecenljive zasluge, kajti gledalič je bilo moment, ki je vzbujalo narodno zavest. Tudi to sožalje se zabeleži v zapisniku.

Potem prečita g. župan dopise: Deželna vlada naznana razpust trgovske in obrtne zbornice. Po predlogu g. svetnika dr. Starčeta se izvoli g. svetnik Trdina za člena volilne komisije. Razven tega naznana vlada dovoljenje glede regulacijskih projektov na dunajski cesti.

Po poročilu dr. Starčeta se je sklenilo nakupiti Jeleničev trikot ob Leoniču.

Obravnavalo se je potem o dopisu kranjske hranilnice v zadevi prepustitve Cernega hiša v Črevljarskih ulicah in v zadnji ureditve ondotnega Ljubljaničnega obrežja. Referent dr. Požar je predlagal, naj se sicer velikodušna ponudba kranjske hranilnice odkloni, ker bi bili stroški regulacije preveliki. Predlog je bil sprejet.

Potem je poročal svetnik dr. Starč o rezurzu g. Frana Bremca. Isto je postavljal brez uradnega dovoljenja kolarnice in mu je magistrat radi tega naročil, isto precej podreti. Ker pa bi bilo takojšnje demoliranje identično z veliko škodo g. Bremca, se mu je dovolil rok do začetka aprila, obenem pa se mu je naložila primerna kazen.

Nato poroča obč. svet. Šubic o uredbi zadnjega dela Bleiweisove ceste. Stavbeni odsek predlaga, naj se v prvi vrsti uredi novi del Bleiweisove ceste harmonično s celo cesto; radi tega naj se nakupi od južne železnice trotoar od prelaza na državni kolodvor do dunajske ceste, za kar je potrebno 1600 K; in naj se še vogal Vilharjeve zemlje nakupi, kar bi po izvedbah stalo 7135 K.

Pri tej točki se prične živahnješča debata. Obč. svet. dr. Starč se izraža proti nakupitvi zemljišča južne železnice in meni, naj bi se napravilo skromno ograjo namestu prejšnjega zidu. Južna železnica bi namreč po njegovem mnenju zemljo kmalu zopet nazaj zahtevala. Podžupan dr. vitez Bleiweis se strinja z predlogom stavbenega odseka. Obč. svet. Velkavrh predlaga, naj se sicer kupi južne železnice zemljišče, a zdi se mu nepotrebno, kupiti Vilharjev vogal; obč. svet. dr. Požar in Kozak se tudi strinjata s predlogom odseka, obč. svet. Lenček s Velkavrovim predlogom.

Pri glasovanju se skleni nakup steze južne železnice za 1600 K, premeščenje dreves ter se odkloni nakup Vilharjevega zemljišča.

Po poročilu obč. svet. Dimnika so bila odobrena poročila o porabi raznih dotacij.

Obč. svet. dr. Požar je predlagal:

1. V »Zvezdi« naj se posušene akacije v fronti steklenega salona odstranijo in nadomestite s kostanjimi.
2. Istotako v takozvanem »praterju« v Lattermannovem dvoredu.
3. Naj se zasade in vzdržite okrogle akacije od Komenskega ulic do Sv. Petra ceste.

Izrazil je željo, naj se tudi pred vojašnico v Metliških ulicah napravi park. Dr. Starč pa je opozoril na drevesa proti prisilni delavnicam. Predlogi so bili sprejeti.

Obč. svet. dr. Tavčar interpelira zastrel reda na mitnicah, češ, da ne more izginiti starci dacarski duh, katerega največje veselje je, maltretirati plačujoče občinstvo. Govornik demonstrira to trditev s slučajem, kateri se je njemu samemu 12. t. m. pripetil. Dr. Tavčar se je peljal slučajno takrat na večer skozi mitnico ob Tržaški cesti. Imel je pri sebi zajca in radi tega ga ni hotel uslužbenec pustiti naprej, vkljub temu, da je govornik omenil, da hoče plačati drugi dan globo, in da ga je uslužbenec poznal. Ko je govornik protestiral, se je šel paznik, ki je bil pijan, s svojim predstojnikom, ki je bil tudi pijan, posvetovat. Rezultat modrega posvetovanja je bil isti kakor preje; dr. Tavčar je pustil konje pognati, a paznik se je obesil na voz in s tem napravil skoraj nesrečo. Končno si je stvar vendar premlislil in pustil voz naprej. Govornik nagnal protest proti taki surovosti in omeni, da so na mitnicah nastavljeni starci dacarji klerikalnega kalibra, ki ne morejo zatajiti svojega črnega značaja in ljudi na vse mogoče načine mučijo. Končno stavila dr. Tavčar vprašanje: Ali so g. županu vse te razmere znane in ali je voljen, uplivati na to, 1. da se revidirajo in popravijo dotedčni predpisi. 2. da se uslužbencem zabiči, da opuščajo vsako nepotrebno surovost in 3. da se omenjeni slučaj z dne 12. t. m. od mitnice ob Tržaški cesti preišče natanko.

Gospod župan omeni ravno tako par podobnih slučajev in obljubi, da kot na-

čelnik užitninskega direktorija stori potrebne korake.

Izpred sodišča.

Pod predsedstvom c. kr. deželno-sodnega svetnika g. Hauffena vršile so se dne 14. t. m. sledče obravnavne pri c. kr. deželni sodnji:

1. **Zopet pijanec.** Dne 9. sept. m. so pili l. 1880 v Moravčah pri Sv. Krížu rojeni in doslej nekaznovani posestnik sin Anton Božič, po domače »Matežkov« in 46 l. stari črevljar France Petje v gostilni »na Klancu«. Pili so »špirit pa vodo« in sili drug druzega, naj plača. Konečno ni tega črevljar Petje več hotel storiti, kajti dal je že za dva »firkeljca«. Na to ga je toženec Božič napadel in udaril z pestjo v levo oko tako močno, da je črevljar padel brezavesten na tla. Petje ne ve, kako je prišel domu; drugo jutro, ko vstane, pogleda v zrcalo in — »Ježeš nazarenski«, oko je bilo »zapačano« s krvjo. Zaslišani zdravniki so spoznali, da je bila poškodba pač težka, da pa Petje radi nje ni izgubil očesa. — Toženec Anton Božič, ki služi sedaj pri 5. dragonskem polku, je bil radi prestopka težke telesne poškodbe obsojen na 4 mesece težke ječe z enim mesečnim postom ter na plačilo 150 K poškodovanemu in sodnih stroškov.

2. **Od Triglava.** Stvar je bila taka: Na planini na »Belem Polju« pod Triglavom je paša za krave. Malo spodaj na »Malem polju« pa za konje. Pastirji na »Belem Polju« pa so se grozno jezili, ker so konji vedno zahajali gor mej živino. Sicer so po izreku pastirje Mine Korosec »krave pametne«, a vse jedno bi se bilo lahko kaj zgodilo. Posebno jezen na te ekstravagance kobil je toženec Jaka Stare, po domače »Kupčev«, rojen 1. 1878 v Podjedu pri Srednji vasi. Radi tega je obetal, da bo »kobilna Dijaka že na malem Polju krepala«, če jo bodo v planine gnali. In res, v noči od 1. do 2. avgusta so našli Dijakovo kobil pod »rušo« z zlomljeno nogo. Ljudje so slutili, da je Jaka Stare tega kriv in radi tega se je dvignila proti njemu tožba. Te slutnje so bile tembolj opravičene, ker je toženec že enkrat navezel kobili koprive pod rep. Vendarle pa se ni moglo pri današnji obravnavi dokazati, da je toženec krov in je radi tega sodišče Jaketa Stare popolnoma oprostilo.

3. **16-letni zločinec.** Na obtožni klopi sedi mladi, nerazviti Matej Eger, rojen l. 1886 v Trbovljah in vkljub svoji mladosti že dvakrat predkažovan: enkrat na 5 dnij in drugikrat radi tativne, vlačuganja na 1 mesec. Danes sedi na obtožni klopi zopet radi tativne, vlačuganja in napačnega naznaniha. Dne 12. decembra je namreč toženec ukral rudarju Janezu Žagarju ob Savi srebrno uro in verižico. Potem se je klatil brez dela okrog in konečno vprašajočemu stražniku dejal, da se piše Matej Aubel. Sodni dvor je obsodil Mateja Egera na 4 meseca težke ječe z mesečnim trdim ležiščem in oddajo v prisilno delavnico.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 15. januvarja.

— **Osebna vest.** Prezident okrožnega sodišča v Novem mestu gosp. Josip Gerdešič je imenovan dvornim svetnikom.

— **V tolažbo »Edinosti«.** Naša tržaška sestra je v predvčerajšnji številki milo vzdihnila. Čitala je v »Slovencu« vest, »da je bil v soboto v ljubljanski nemškutarski kazini nekak spravni bal«, na katerega je bilo povabljenih tudi več Slovencev, in ta vest jej je privabila roso na oči, češ »Ne da smo proti spravi, Bog ne daj! Ko bi le prišlo do sprave povsodi pod častnimi pogoji! Ali nam se zdi, da začetek temu bo moral biti kję drugje in ne v plesni dvorani. Med Čehi in Nemci spravna pogajanja ob konferenčni mizi, med Slovenci in Nemci pa na parketu v naročju Terpsihore. Ali ne zveni to kakor parodijski? E, da, še smo nazaj, daleč nazaj, za Čehic! — Ta mili, bolesti polni vzdihljaj nas je ganil in zato hitimo, čislano tovarišico potolažiti. Otri si solze, ljuba »Edinost«, in vedi, da o kakem spravnem balu ni bilo ne duha ne sluha. V soboto je bil pač v kazini ples, katerega so se

udeležili tudi Slovenci, in v kratkem bo v »Narodnem domu« ravno tak ples, katerega se udeleže tudi Nemci, toda s politiko nima to prav nič opraviti. »Edinost« nam bo verjela, če ji povemo, da je bil sobotni ples oficjalni ples častiškega zборa ljubljanske posadke, ki priredi tudi v »Narodnem domu« oficjalni ples, a to bo morda tudi »Edinost« uvedla, da se na oficijelih oficirskih plesih ne dela sprava med narodi. Toliko tržaški priateljici v tolažbo.

— § 9. tiskovnega zakona ukazuje, da morajo na vsaki periiodični tiskovini biti imenovani izdajatelj, odgovorni urednik in tiskar. Tudi »Slovenec« se mora po tem ravnati, toda v pondeljek je napravil izjemo. Ta dan ni bil na listu imenovan ne izdajatelj, ne odgovorni urednik, ne tiskarna. Ker je »Slovenec« klical državnega pravnika zoper nas na pomoč, ko je bil Noll bolan, češ, da nimamo urednika, dovoljujemo si tudi mi vprašanje: Čemu obstoji § 9. tiskovnega zakona, če ga sme »Slovenec« prezirati, ne da bi bil kaznovan?

— Josip Kušar †. Ob velikanski udeležbi iz vseh krogov občinstva se je včeraj izvršil pogreb umrela predsednika trgovske in obrtnice g. Kušarja. Na čelu sprevoda so korakali učenci Mahrove šole, potem »Sokol« in veteranci, za posebnim vozom z mnogobrojnimi, čudovito krasnimi venci pa dež. sluge. Poleg sorodnikov in mnogobrojnih priateljev udeležila se je sprevoda nedogledna dolga vrsta občinstva. Med drugimi so pokojniku izkazali zadnjo čast dež. predsednik baron Hein, dvorni svetnik grof Schaffgotsch, dr. Račič, dr. pl. Rüling in Schaschel, vladni svetnik marki Gozani, dež. glavar pl. Detela, glavarjev namestnik baron Liechtenberg, dež. odborniki Grasselli, dr. Schaffer in dr. Tavčar z mnogimi dež. poslanci in deželnimi uradniki, višji gozdni svetnik Goll, deželnosodni podpredsednik Pajk, deželnosodni svetnik Wenger, poštni ravnatelj Šorli, župan Hribar z obč. svetniki, podpredsednik trg. zbornice Kollmann z mnogimi zborničnimi svetniki in uradniki, predsednik mestne hranilnice Petričič, predsednik kranjske hranilnice Luckmann, predsednik odvetniške zbornice dr. Majaron, predsednik notarske zbornice Plantan, predsednik zdravniške zbornice dr. vitez Bleiweis, ravnatelji Levec, Senekovič in Šubic z mnogimi profesorji, magistratni ravnatelj Vončina z mestnimi uradniki, kranjski župan ces. svet. Šavnik in nebroj začetnikov družin stanov zlasti trgovcev in obrtnikov. Udeležba pri pogrebu je pač pokazala, kako spoštovan in priljubljen je bil pokojnik. Trgovinski in obrtni zbornici je trgovinski minister baron Call brzojavno kondoliral na izgubi njenega predsednika. Takisto so vse druge zbornice brzojavno izrazile svoje sožalje. Končno konstatiramo, da za pogrebom ni bilo ne jednega duhovnika.

— Josip Noll †. Hrvatski listi prijavljajo obširne nekrologe o Nolliju, povdarijajoč posebno, kako velike simpatije je vžival v Zagrebu. K poročilu o pogrebu naj še omenimo, da je tudi odbor »Dramatičnega društva« položil venec na krsto.

— Amalija Hrenova †. V ponedeljek popoldne so pokopali blago gospo Amalijo Hrenovo. Sprevod je bil velikanski in je pokazal, kako čislana in priljubljena je bila pokojnica v vseh krogih. Udeležili so se pogreba najboljši krogi našega mesta, tudi g. župan Hribar in celo z dežele, zlasti iz Litije, Vel. Lašč, Kamnika, Ribnice, Škofjelo itd. je prihitelo mnogo gospodov in dam, da izkažejo umrli gospé zadnjo čast, drugi pa so svoje sožalje brzojavno izrazili. Na krsto je bilo položenih jako mnogo lepih venec z dragocenimi trakovi od sorodnikov in priateljev, sploh žalujejo po pokojnici vsi, ki so jo poznali, ker je vsem izkazovala le dobrote, kadar je mogla in ni nikomur na svetu nič žalega storila. Zato pa ji je tudi zagotovljen prijazen spomin.

— Škandalozno obnašanje. Ob včerajnjem pogrebu g. Kušarja so se dijaki tukajšnje realke tako neotesano vedli, da je bilo vse občinstvo ogorčeno. Iz I. in II. nadstropja realčnega poslopja so se na ulico hrupno smeiali in se med seboj suvali in pretepali ravno tedaj, ko

so krsto polagali na voz. Bili so to dijaki nemških razredov. Končno je moral iti redar v šolo delat mir, in sicer po razredih. Ne vemo, ali so dijaki hoteli demonstrirati, ali so tako slabo vzgojeni, na vsak način pa zaslужijo, da se jih s koročem nauči lepšega vedenja.

— Repertoar slovenskega gledališča. Jutri se bo pela zadnjič v sezoni opera »Traviata« z gostoma, gdž. Ševčikovo in g. Urichom. — V soboto, dne 18. t. m. je premijera klasične Schillerjeve »Devisce Orleaniske«. Naslovno vlogo igra gdž. Rückova. Ta velika, z mnogimi težavami zvezana krasna drama se uprizori, kolikor pripuščajo razmere našega deželnega gledališča, popolno in dovršeno. Dramatično društvo si je nabavilo več novih kostumov in potrebnih rekvizit, razen tega bo pri tej predstavi igrala — izjemoma — vojaška godba, ki spremjava razne melodramatične prizore. Glavne vloge igrajo vsi naši prvi igralci ter sodeluje pri tej veličastni drami ves dramski personal ter tudi zbor.

— Slovensko gledališče. Sinoči je bila repriza Davisovih »Katakomb«. Drugod je ta elegantna in izvrstna veseloga igra »Zugstück«, ki polni gledališča. Pri nas je bila premijera slabo obiskana, repriza pa je ostala brez občinstva. In vendar so bile »Katakomb« izvrstno vprizorjene ter v obče tudi prav dobro igrane! Sujet drame mora biti vsakemu izobraženemu občinstvu zanimiv, le našemu se menda ne zdi. Tako opažamo že več sezona, da so pri nas reprize baš najboljših in najlepših iger nemožne. In to je žalostno znamenje! Od samih glum in burk ter narodnih iger se repertoar deželnega gledališča dostojno ne more vzdrževati, a tudi namen in poklic našega gledališča postaja s tem iluzoren ... Razumljivo je, da pred praznim gledališčem igrati ni prijetno, zlasti težkih vlog ne. Zategadelj pa so izvajali sinoči nekateri igralci svoje vloge z vidno nevoljo. Izvrstni kakor prvič so bili gdž. Rückova in g. režiser Dobrovolny, ki je dokaj čehoval, g. Deyl, g. Danilova in g. Boleska. A tudi ostali so bili v obče dobr, g. Perdan precej boljši kot prvič. G. režiser Verovšek je dobro skrbel za smeh, a njegovi nastopi so bili opetovan netočni. G. Dragutinovič se je menda pri g. Danilu nalezel pozabljenosti. Prisotno občinstvo se je izborno zavalo ter odlikovalo glavne igralce, zlasti g. Dobrovolnegu, ki je vzoren Bohrman, gdž. Rückova in g. Deyla. L.

— Na Bledu se delajo velike priprave za sprejem nadvojvodinje Elizabete in princa Windischgrætza. Poroka bo 23. t. m. na Dunaju. Poročenca se odpeljeta s spremstvom šesterih oseb s posebnim vlakom in prideta ob 11. uri zvečer na Bled. Ta bo seveda ves razsvetljen. Od pošte do Windischgrætze vile bode cesta razsvetljena z lampijoni. Kuhinjo je prevzel g. hotelir Valtriny, ki je vse potrebščine naročil s Francoskega. Poročenca ostaneta za sedaj osem dni na Bledu.

— Trgovci in obrtniki se od c. kr. merosodnega urada opozarjajo na pravočasno precimentiranje tehtnic, utežev in mer, in sicer vse tehtnice in uteži, kateri so bili cementirani leta 1899, ostale mere pa leta 1898. se moraj precimentirati dati. Dotična komisija vedno posluje in kazen prestopka taiste postave je občutna.

— Napadi na dijake slovenske spodnje gimnazije v Celju. Nadobudna nemška mladina gornje gimnazije celjske uganja v zadnjem času šport, da se oborožuje z boksarji, nožmi in s kosi debelih vrvij ter z istimi napada in pretepa brez vzroka dijake slovenske gimnazije.

— Tombola. Finančna uprava je gasilnemu društvu v Mokronogu dovolila tombolo.

— V Zagrebu je umrla bivša heroina hrvatskega gledališča Mara Ačič-Perisova v starosti 67 let.

— Slovensko izobčenje iz katoliške cerkve se pripravlja, kakor posnamemo zasebnim listom, v Zagrebu. Izobčen bo apostol spiritizma, izdajatelj lista »Novo Sunce« g. dr. Hinkovič. Na to smo pa res radovedni, kajti, če se dr. Hinkovič izobči, moral bi se izobčiti vsaj tretjino vseh Zagrebčanov. Spiritizem je

namreč v Zagrebu v modi in se že njim vse peča, kar kaž nase drži.

— Mejnaredna panorama. Vendar enkrat zopet nekaj slovanskega, četudi na pol turškega! Naši vojaki vedenje marsikaj zanimivega pripovedovati o teh krajin izza dobe svojega vojaškega službovanja v Bosni. Iz lastne skušnje, kot poznavalec Bosne, smem trditi, da so slike v tatedenski panorami čuda spremno napravljene po naravi. Banjaluka, več slik Sarajeva, zlasti lepe slike Travnika, Jajce in Mostara, znani vitki turški stolpiči (minareti), mošeje, izborne krajinske slike itd. — vse to je kako mično gledati, in zato priporočamo prav toplo poset teh slovanskih krajev. Nekaj slik je tudi iz blaženega madjarskega orszaga, iz domovine »viteški Keczkemeto« in »slovanoljubihemberov« — toda tudi to je vredno pogleda.

— V Ameriko se je odpeljalo včeraj zvečer z južnega kolodvora 70 oseb. Policija je ujela 4 fante, ki so jo z drugimi izseljenci hoteli popihati v Ameriko, da bi se odtegnili vojaški dolžnosti.

— Izgubljene reči. Neka dama je izgubila v mestu vijolčast portmonē z denarjem. — Zasebni uradnik R. X. je izgubil ručavo usnjato denarnico s 60 K in zastavnim listom.

— Aféra Wolf zavzema čim dalje večje dimenzije. Vse rodbinske tajnosti, prepiri in škandali se razkrivajo javnosti po časopisih. Kakor poroča »Trautenauer Zeitung«, je imel Wolf s sedanjo gospo prof. Seidlovo sestanek »sam enkrat«, in takrat ga je »izjemoma (?) premagala moška slabost (!)«, kar se pripeti tudi tisočerim drugim oženjenim moškim. To je bilo pred štirimi leti, ko ni bila g. Seidlova še z nikomer zaročena, pač pa je imela z nekim gospodom površno in nesnosno razmerje. Po poroki prof. Seidla pa ni imel Wolf bajč nikakih zvez več z njegovo soprogo, dasi je bil res pri poroki in krstni boter otroka. Očetovstvo otroka seveda ni dognano. Wolf in Seidlova tašča, gospa Tschan, dementirata trditev, da je prigovarjal Wolf g. Seidlovi, naj stopi v intimno razmerje s svojim takoimenovanim zaročencem ali s sedanjim možem, da ji bo možno odvrniti eventualne posledice na koga druzega. Tschanova hčerka je sama povedala vse svojemu soprogu, a ta je povzročil javen škandal. Vsekakor je čudno, da se zavzemata poslanec Tschan in njegova žena proti Seidlu za Wolfa, ko jima je vendar zapeljal hčer in nakopal vsej familiji največjo sramoto. To priča, da pripisujeta svoji hčeri velik del krivde in da sta Wolfu odpustila. Seidl je bil bajč prav od začetka svojega zakona grozno ljubosumen na vsakogar ter je ljubosumen še dandanes na Wolfa, ker ni dobil ženine dote. Seidl misli bajč, da je tega kriv Wolf, ki je še danes Seidlovo gospo starišem ljubši kot tiranski zet prof. Seidl, ki svojo ženo trpiči in jo ima vedno zaprto. V Brovnu je pred volilci Wolf sam razložil svoje razmerje do Tschanove hčere, sedanje Seidlove žene. Volilci so mu izrekli popolno zaupanje. Vsekakor je Seidl čuden mož, ki se od svoje žene noče ločiti, a vendar razkriva, po listih največje škandale ter blati lastno hišo. Po razkritih Tschanovke ima vsa aféra ves drug, docela družinski značaj, in javnosti ne more zanimati več. Wolf se je s Seidлом dvojeval in storil vse, kar se je zahtevalo, le klerikalcem se ni hotel izročiti.

— Smrtonosna tatvina. »Narod« je poročal o zdravniku drju. Tomki, katerega je nekdo o Božiču okradel ter mu odnesel vrednostnih papirjev za 190.000 K in za 3000 K dragotin. Sedaj se je po dognalo, da ni drja. Tomko nihče okradel, marveč da je tatvina samo singirana. Na Dunaju je namreč prodajal vrednostne papirje drja. Tomke neki Maroth (prej Klein), ki je brat drja. Tomke; njiju primike je Klein, potem pa sta oba ime izpremenila. Tomka je odpotoval o Božiču na Dunaj in v Baden, prej pa je zavaroval svoje premoženje pri neki banki za 200.000 K. In sedaj se sumi, da sta bila Tomka in njegov brat v zvezi ter sta hotela dobiti visoko zavarovalnino. Predno je Tomka odpotoval, mu je svestovala hišnica, naj postavi k vratom omare in drugo hišno opravo, da ne bo mogel nihče v stanovanje, toda dr. Tomka ni storil ničesar, češ, da to ni potrebno.

Cudno je tudi to, da se je Tomka usmrtil, ko je dobil brzojavko, naj pride na Dunaj, ker so zasledili tatu.

— Slovenska agencija v Parizu. Češki publicist I. I. Hoffmann & Kratky je v Parizu (Rue d' Argenteuil 16) ustanovil slovensko agencijo, ki se poglavito bavi s časniškim dopisovanjem in prevajanjem iz slovenskih in na slovenske jezike, ki pa tudi posreduje v kupčjiskih zadevah.

Društva.

— Društva avstr. železničnih uradnikov skupina v Ljubljani ima prihodnjo nedeljo popoludne ob 5. uri v prostorih hotela »Južni kolodvor« svoj letosni redni občni zbor. Pred običajnim dnevnim redom obravnavalo se bode o važnem društvem vprašanji. Zbravanja udeležé se tudi odposlanici drušvenega vodstva iz Dunaja in kolegi sednih skupin.

— Postojnski salonski orkester priredi s prijaznim sodelovanjem čitalniškega pevskega zbora dne 19. januvarja t. l. v hotelu »pri ogrski kronic« predpustni koncert.

— Prostovoljno gasilno društvo v Št. Petru na Krasu priredi v nedeljo 19. januvarja v prostorih gosp. Fr. Gržine predpustno veselico.

— Tamburaško in pevsko društvo »Krim« v Radečah priredi dne 19. januvarja v prostorih »Narodnega« v Radečah zabavni večer. Začetek ob pol 8. uri.

— Akademično društvo »Slovenija« na Dunaji priredi svoj četrty redni občni zbor dne 17. januvarja in svoj tretji izvanredni občni zbor dne 22. januvarja t. l. Na dnevnom redu izvanrednega občnega zabora je: Program »Slovenije«. Lokal: I., Lichtenfelsgasse, »Zum Magistrat«. Začetek ob polu 8. uri zvečer.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 15. januvarja. Nemški poslanci iz Morave so imeli tukaj posvetovanje, na katerem so se bavili z deželozborskimi volitvami in spravnimi konferencami. Parlamentarna komisija češke delegacije bo imela tekom tega tedna posvetovanje z ministrskim predsednikom zastran spravnih konferenc.

Praga 15. januvarja. V rovu »Jupiter« premogokopa v Mostu (Brüx) se je podrla neka zapuščena galerija in je voda poplavila rov. Od 116 oseb, ki so bile v rovu, jih je doslej le 43 rešenih. Vsi drugi so bržas storili v rovu smrt, mej njimi tudi inžener Binder.

Krakov 15. januvarja. Listi poročajo, da je »Slavjansko blagotvoritelno občestvo« poslalo Jaworskemu 200 rublje za vresenske žrtve.

Trutnov 15. januvarja. Boj za Wolfov mandat je tako viharen. V nekaterih krajih je prišlo do spopadov. V kolikor se da soditi po dosedanjih poročilih, dobiva Wolf manj glasov kakor pri zadnjih volitvih, vendar je pa v nekaterih mestih v večini.

Trutnov 15. januvarja. Wolf je izvoljen, dobil je okrog 1900 glasov, Bachmann čez 1200, češki kandidat nekaj čez 300. Za danes zvečer je v Trutnovu napovedano velikansko zmagoslavje vseňemške stranke.

Budimpešta 15. januvarja. Kološman Tisza je bil v Abrucz-Banyi sproglano izvoljen državnim poslancem.

Sofja 15. januvarja. »Slavjanska beseda« je kneza Ferdinanda izvolila svojim častnim članom. Tem povodom je knez izjavil, da je slovanofilskega mišljenja, ministrski predsednik Danev pa se je izrazil, da mora biti zunanj politika Bolgarska vedno taka, da bodo Slovani Bolgarski zaupali.

Berolin 15. januvarja. Tudi v včerajšnji seji državnega zabora se je nadaljevala razprava o poljskem vprašanju. Minister Hammerstein je govoril z največjim sovraštvom, češ, da so Poljaki veleizdajalci in da se v Nemčiji v nobeni šoli ne sme nič poljskega učiti.

Barcelona 15. januvarja. Tu se je primerila krvava revolta. Strajkujoči delavci so se oborožili z noži in revolverji in naskočili tovarne ter razbili stroje. Vojaštvo je streljalo na delavce. Tovarnarji so vladni naznani, da zaprotovarne in se izselijo, ako ne nastanejo druge razmere.

Velika maskarada „Na obali Adrije“

pevskega društva „Ljubljana“
v nedeljo, dn. 19. januvarja 1902, v „Sokolovi“ dvorani „Národnega doma“.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja povpraševanja po „MOLL-ovem“ francoskem žganju in soli“ dokazujo uprešni vpliv tega zdravila, zlasti koristnega kot bolesti utešujejočo, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po K. 190. Po poštnem povzetju razpoljujo na mazilo lekarin A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 4 (12-1)

40.000 krem snaša glavni dobitek loterije v korist ogrevalnim sobam. Opozorjam svoje čitatelje, da se arečkanje vrši nepreklicno dne 16. januvarja 1902.

Jako praktično na potovanju.

Napogresljivo po kratki vporabi.

Preskušeno po zdravstvenih oblastih.

Spritevalo Dunaj, 3. julija 1887.

Kalodont
neobhodno potrebna
z o b n a C r é m e .

Za ohranjanje čistih zob ne zadošča edino voda za zobe. Odstranjanje vsakovrstnih, na dlesnih se neprehonomu tvarajočih, škodljivih tvarin more se izvršiti le po mehaničnem čiščenju v spojenju z osvežujočim in antiseptično vplivajočim zobno črščom. Kot tako se je „Kalodont“ izkazal v vseh omikanih državah po svoji najplovnejši uporabi. b (2436 2)

Meteorologično poročilo.

Vrhina nad morjem 306,2 m. Srednji zračni tlak 736,0 mm.

Jan.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v F.	Vetrovi	Nebo	Meteor. 24 ur.
14.	9. zvečer	744,8	00	sl. jzahod	sneg	
15.	7. zjutraj	747,5	-33	sl. szahod	del. oblač.	70 mm.
*	2. popol.	748,7	18	sr. svzuhod	jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 0,0°, normala: -2,6°.

Dunajska borza

dn. 15. januvarja 1902.

Skupni državni dolg v notah	100 20
Skupni državni dolg v srebru	100 15
Avstrijska zlata renta	120 50
Avstrijska kronksa renta 4%	96 50
Ogrska zlata renta 4%	119 60
Ogrska kronksa renta 4%	95 15
Avstro-ogrsko bančne delnice	1602 —
Kreditne delnice	643 75
London vista	239 35
Nemški državni bankovci za 100 mark	117 15
20 mark	23 44
20 frankov	19 02
Italijanski bankovci	93 60
C. kr. cekini	11 30

Zahvala.

Za mnogobrojne in tolažilne dokaze iskrnega sočutja ob bridi izgubi naše ljubljene gospo

Amalije Hren-ove

za premno darovane vence in za mnogobrojno udeležbo pri sprevodu izrekajo svojo najiskrnejšo in najprišrejšo zahvalo.

žaluoči ostali.

V Ljubljani, 14. januvarja 1902.

Zahvala.

Vsem ljubim sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam ob nenadni bolezni in smrti našega nepozabnega očeta, oziroma brata, svaka in strica, gospoda

Josipa Noll-ja

opernega pevca, režiserja in urednika „Slov. Naroda“

tako prisrčno izkazali svojo iskreno in tolažilno sočutje, kakor tudi vsem onim, ki so preljubemu nam pokojniku s toli mnogobrojno udeležbo na tužni poti k večnemu počitku izkazali poslednjo čast, osobito velečastni duhovščini, spoštovanemu g. županu ljubljanskemu, velečenjem gg. zastopnikom raznih društev, korporativno nastopivim slavnim društvom, vsem gg. članom deželnega gledališča, ljubezniškim dariteljem prekrasnih vencev in vrlim gg. pevcom za ganjive žalostinke, izrekamo iz dna srca svojo najiskrnejšo zahvalo s prošnjo, da blagemu rajniku ohranijo prijazen spomin.

V Ljubljani, 14. januvarja 1901.

žaluoči ostali.

Ges. kr. avstrijske državne železnice.

Izved iz voznega reda

vveljavljen od dan 1. oktobra 1901. leta.

Odred je Ljubljana juž. kol. Proga že Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomest, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reisling v Steyr, v Linu na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m sutraje osebni vlak v Trbiž, Pustabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomest, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m depoldne osebni vlak v Trbiž, Pustabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 8. uri 56 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomest, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomest, Bregene, Cariš, Genevo, Pariz, čez Klein-Reisling v Steyr, Linu, Budejvice, Plzen, Marijine vare, Hebr, Franzovske vare, Karlovo vare, Prague, (direkti v I. in II. razreda), Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Ob 19. uri zveden osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomest, Monakovo. (Trat-Monakovo direkta vozevi I. in II. razreda.) — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osebni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 55 m zvečer. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. — Ob 3. uri 25 m zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovo vare, Hebr, Marijine vare, Plzen, Prague, direkti vozevi I. in II. razreda, Budejvice, Solnograd, Linca, Steyr, Pariz, Genevo, Čurhia, Bregenca, Inomest, Zella ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovca, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 44 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomesta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Osebni vlaki: Ob 8. uri in 44 m zjutraj, ob 2. uri 32 m popoldne in ob 8. uri 35 m zvečer. — Odred je Ljubljana drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer, ob 10. uri 35 m le ob nedeljah in praznikih v oktobru, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in same v oktobru. — Prihod v Ljubljano drž. kol. je Kamnik. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m popoldne, ob 6. uri 10 m zvečer in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in same v oktobru. (1)

Učenca

s primerno šolsko izobrazbo, poštenih staršev, ki bi si lahko osigural dobro prihodnost, sprejme v uk trgovina Dragotina Hribar-ja Šelenburgove ulice št. 3. (148-1)

VABILO

k občnemu zboru posojilnice za Sodražico ter okolico

registravne zadruge z neomejeno zavezo

ki bode

v nedeljo, 19. januvarja 1902
ob 3. uri popoldne
v posojilnični pisarni.

Dnevni red:

1. Nagovor.
2. Poročilo načelstva potom nadzorstva.
3. Volitev načelstva.
4. Nasveti.

Ako ne bi bilo 19. januvarja 1902 zadostno postavno število zadržnikov, vršil se bo pol ure kasneje z istim dnevnim redom drug občeni zbor brez vsakega drugega naznania.

Sodražica, dn. 12. januvarja 1902.

(148) Načelstvo.

Lepo zeleno bršlinje

v vencih ca. 20 metrov po 2 K venc, pri večjih naročilih znatno ceneje.

Naročila prejema Fran Bergant, Ljubljana, Sv. Jakoba trg. (92-2)

Kot

blagajnik ali magaciner

išče službe bivši trgovec, vseskozi poštenega predzivljenja, ki založi tudi potrebno varčino.

Cenjene ponudbe dopošljajo naj se pod „F.“ upravištu tega lista, katero daje tudi daljno pojasnilo. (138-2)

Vajenec

z dobrimi šolskimi spričevali, slovenskega in nemškega jezika zmožen se sprejme takoj v manufaktturni trgovini (113-2)

Fran Dolenc, Ljubljana, Marijin trg.

Dobro ohranjeno

moško kolo

želim kupiti. (122-3)

Kdo? pove upravištu »Slov. Nar.«

Kot

samostojen knjigovodja ali

korespondent

pri večjem podjetju, tovarni itd. v mestu ali na deželi

išče stalnega mesta

zanesljiv, 30leten trgovec v neodpovedani službi z najboljšimi referencami.

Ponudbe pod „Prva moč“ upravištu »Slov. Naroda«. (144-1)

Rokavice

iz tkanine, glacé in pralnega usnja

dobre vrste

kakor tudi (2626-14)

kožice za snažiti

v različni velikosti po nizki ceni pri

Alojziju Persché

Pred škofijo 22.

Najnovejše blago

za plesne veselice iz svile, volne in tančice (batista)
priporoča za jako nizke cene

I. Grobelnik

Stolni trg 1. — Ljubljana. — Špitalske ulice 2.

Uzorci za zunaj franko. (50-3)

Kot posebno izbrane toalete so v zalogi pariški in dunajski vzorci in se posamezno blago na zahtevanje tu naroči.